PÄIHDETYÖ KOTIHOIDOSSA JA KOTISAIRAALASSA -WEBINAARISARJA

Päihdetyö kotihoidossa ja kotisairaalassa – kuuden osan koulutuskokonaisuus
Osioiden puheenjohtaja: **Petri Kylmänen**, sh YAMK, koulutuspäällikkö, tj, Addiktum koulutus Oy

---

1. Päihteiden vaikutukset terveyteen ja toimintakykyyn
11.3.2027 kello 13.30–15.00

Sisältö:

- Johdanto koulutus kokonaisuuteen - kotisairaalan ja kotihoidon näkökulmia
- Päihdetilanne nyt – alkoholi, lääkkeet, huumeet ja uudet ilmiöt
- Päihteiden vaikutukset liikkumiseen, kaatumisriskiin, ravitsemukseen ja arjessa selviytymiseen
- Monilääkitys ja alkoholi: vaaralliset yhteisvaikutukset
- Vieroitusoireiden vaaran merkit ja kiireellisen hoidon tarpeen tunnistaminen

Alustajat:

- **Jasu Meri,** yleislääkäri, päihdelääketieteen erityispätevyys, Addiktum Oy
- toinen alustaja vahvistetaan myöhemmin

---

2. Kohtaa, kysy ja auta – miten otan päihteet puheeksi?
16.3.2027 kello 13–15.00

Sisältö:

- Päihteet puheeksi - menetelmät ja käytännön toimintatavat
- Luottamus, häpeä ja stigma – miten pidän keskusteluyhteyden avoimena?
- Itsemääräämisoikeus vs. ammattilaisen vastuu
- Miten toimin, kun asiakas kieltäytyy avusta tai päihteiden käytön käsittelystä?
- Mielenterveystalo.fi ammattilaisen työkaluna ja potilaan tukena

Alustajat:

- **Harri Seppälä,** yleislääkäri. päihdelääketieteen erityispätevyys, psykoterapeutti, Terveystalo
- **Reetta-Maria Roiha**, kehittämispäällikkö, Lean valmentaja Mielenterveystalo.fi -palvelu

---

3. Päihteet ja mielenterveys
6.4.2027 kello 13–15.00

Sisältö:

- Tavallisimmat mielenterveyden häiriöt ja päihteiden käyttö
- Miten päihteet voivat näkyä mielialassa, käyttäytymisessä, unessa ja toimintakyvyssä?
- Miten erottaa päihteisiin liittyvän oireilun, mielenterveyskriisi ja äkillinen sekavuus?
- Itsetuhoisuuden tunnistaminen, puheeksi otto ja tilanteen kiireellisyyden arviointi
- Asiakkaan kriisitilanteet ja ammattilaisen toiminta niissä

Alustajat:

- **Iiro Jokipalo,** sairaanhoitaja (AMK), kognitiivinen lyhytterapeutti
- toinen alustaja vahvistetaan myöhemmin

---

4. Turvallisuus, kun työpaikkana on asiakkaan koti
20.4.2027 kello 13–15.00

Sisältö:

- Ammatilliset rajat kotikäynnillä – miten pidän tilanteen turvallisena ja ammatillisena?
- Turvallisuusriskin arviointi ennen kotikäyntiä ja sen aikana
- Uhkaavasta tilanteesta poistuminen ja avun hälyttäminen?
- Asiakkaan läheiset, muut asunnossa olevat henkilöt ja muut häiriötekijät
- Uhkaavien tilanteiden jälkikäsittely ja tapahtuman raportointi
- Lääkehoidon turvallisuus: miten toimin, jos asiakkaan päihtymys tai vointi herättää huolen lääkityksen turvallisesta toteutumisesta?

Alustajat:

- **Teemu Uutela**, turvallisuusasiantuntija, AVEKKI-kouluttaja, Tuki ja Turvapalvelut Uutela
- Lääkehoidon turvallisuuden asiantuntija vahvistetaan myöhemmin

---

5. Kun päihteiden käyttö kohtaa somaattisen sairauden
12.5.2027 kello 13–15.00

Sisältö:

- Päihteiden vaikutukset perussairauksien oireisiin, tutkimiseen ja hoitoon
- Infektiot, haavat ja muut somaattiset ongelmat päihteitä käyttävällä asiakkaalla

- Kivun arviointi ja hoito, kun asiakkaalla on päihdeongelma tai riippuvuus
- Lääkityksen, päihteiden ja yhteisvaikutusten huomioiminen somaattisessa hoidossa
- Hoidon turvallisuuden arviointi: milloin hoitoa voidaan jatkaa kotihoidossa tai kotisairaalassa ja milloin tarvitaan päivystyksellinen arvio tai muu hoitopaikka?

Alustajat:

- **Margareeta Häkkinen**, LKT, terveydenhuollon erikoislääkäri, päihdelääketieteen ja liikenne- lääketieteen erityispätevyydet
- toinen alustaja vahvistetaan myöhemmin

---

6. Asiakkaan päihteiden käyttö ja työn eettinen kuormitus
25.5.2027 kello 13–15.00

Sisältö:

- Eettiset ristiriitatilanteet ja ammatillisen päätöksenteon haasteet
- Kun asiakkaan toiveet, itsemääräämisoikeus ja ammattilaisen huoli ovat ristiriidassa
- Toistuvat tilanteet, joissa asiakas ei ota apua vastaan tai sovitut asiat eivät toteudu
- Asiakastilanteiden purku käytännössä: mitä tapahtui, mikä jäi vaivaamaan, mitä olisin voinut tehdä toisin ja mitä sovimme seuraavaksi?
- Tiimin ja esihenkilön rooli eettisesti kuormittavien tilanteiden käsittelyssä
- Omien rajojen tunnistaminen ja palautumisen taidot

Alustajat:

- **Petri Kylmänen**, sairaanhoitaja (YAMK), työnohjaaja, Reteaming-valmentaja, lyhytterapeutti (IAST)
- **Jan Bäckman**, ensihoitaja AMK, sairaanhoitaja YAMK, kotihoidon aluevastaava